Brabants beste **cultuur** van het jaar 2019

Top 10 Mooie optredens, adembenemende theaterstukken en spannende festivals: het was op cultureel gebied een goed jaar voor Brabant. De Uit&Thuis-redacties van de Brabantse kranten zetten hun tien hoogtepunten nog eens op een rij.

Rob Schoonen,
Thomas Snoeijs
Gerrit van den Hoven
(m.m.v. Thijs Bonger)

1 LocHal, Tilburg, opening op 2 januari 2019.

Begin januari gingen de flinke glazen deuren open en sindsdien krijgt de LocHal de ene na de andere prijs. Met als kers op de taart het uitroepen tot *World Building of the Year*. En dat staat dus in Tilburg. Het was voorheen de plek waar locomotieven werden gerepareerd, maar herbergt nu een keur aan (kunst-)instellingen, een bibliotheek, vergaderruimtes, expositieplekken, een auditorium en een stadscafé. Fantastisch werk van Civic Architects, Braaksma & Roos Architectenbureau en bureau Inside Outside, met Petra Blaisse. Samen hebben die van de werkplaats een industriële kathedraal gemaakt waar het bijzonder goed toeven is.

2 *Van Gogh's Intimi*, Het Noordbrabants Museum Den Bosch, 21 september nog t/m 12 januari.

Tuurlijk was Vincent van Gogh een lastige vent die af en toe flink uit de bocht kon vliegen. Maar, er was ook een zachtere kant aan de Brabantse kunstenaar. Eentje waar ruimte was voor zijn familie en vrienden. Juist die kant komt naar voren in de ten*toonstelling Van Gogh's Intimi – vrienden, familie, modellen*', die nog tot en met 12 januari in het Noordbrabants Museum te zien is. Samenstellers Sjraar van Heugten en Helewise Berger hebben er een aangename, informatieve presentatie van gemaakt waar de lompe kunstenaar plaatsmaakt voor een belezen, empathische man die zijn naasten zeer liefhad; broer Theo voorop.

3 *True Copy*, HZT/Berlin, première Theater festival Boulevard Den Bosch, 4 augustus.

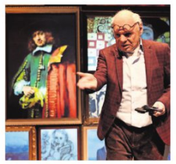

Een theaterstuk over meesterverwalser Geert Jan Jansen uit Waalre, dan weet je dat je als toeschouwer op je hoede moet zijn. Zeker als het gezelschap vooraf met een publiciteitsstunt in Roemenië de aandacht trekt over een teruggevonden, in Rotterdam gestolen schilderij. Maar het gezelschap Berlin weet met acteur Luk Sponselee te verrassen. Realiteit en fictie lopen door elkaar heen en met behulp van film, lezingen en teksten vertelt Berlin een fascinerend verhaal over de kunstwereld dat toeschouwers op het verkeerde been zet.

4 *Daan Manneke 80*, diverse concerten rondom de verjaardag van de Bredase componist.

Uit de talloze concerten georganiseerd rond Daan Mannekes 80ste verjaardag was het moeilijk kiezen. Maar het avondconcert op 13 oktober in de Sint-Paulusabdij in Oosterhout was van zo'n ongelooflijk hoog niveau dat het door de vele bezoekers niet gauw vergeten zal worden. Daar trad het Vlaamse koor Musa Horti op onder leiding van Peter Dejans. Ze sloten af met Mannekes loflied op de muziek, *Wer die Musik sich erkiest*. Een canon met dertig stemmen die vanuit alle hoeken van de kerk het publiek omsloot met bijna lichtgevende majeurakkoorden. Een hemelse ervaring.

Het Design Museum in Den Bosch weet van een beladen onderwerp over het design van Nazi-Duitsland een afgewogen expositie te maken

5 De terugkeer van Krezip, met drie Ziggo Dome-shows, Pinkpop én een nieuw album.

2019 het jaar van Krezip? Ja, dat hadden de Tilburgers zelf ook niet gedacht toen ze tien jaar geleden hun afscheidsshow speelden. Nota bene in de Heineken Music Hall, een veel kleinere zaal dan de naburige Ziggo Dome, waar de band afgelopen oktober drie (!) uitverkochte concerten gaf. Een zaal vol fans – ouder geworden, maar nog altijd even enthousiast – die op de eerste avond ook nog eens werden verrast met een nieuw album: *Sweet High* . Eerder in het jaar betrad de band ook al gracieus en gereünieerd het hoofdpodium van hún Pinkpop. En de eerste concerten voor het nieuwe jaar zijn inmiddels al aangekondigd. 2020? Het jaar van Krezip!

6 *Design van het Derde Rijk*, Design Museum Den Bosch, 8 september nog t/m 19 januari.

Het Design Museum in Den Bosch weet van een beladen onderwerp over het design van Nazi-Duitsland een afgewogen expositie te maken die internationaal veel aandacht trekt. De steevast uitverkochte expositie laat zien dat het Derde Rijk werkelijk alles omvattend was. Het regime bemoeide zich overal mee. Ontwerpers en vormgevers werkten mee aan de vormgeving van het kwaad. Een overvolle zaal op de eerste verdieping laat de voorwerpen zien, een film op de tweede geeft context. Al blijft het een gemis dat er geen catalogus is gemaakt.

7 *Luc Tuymans, The Return* in De Pont, Tilburg, 29 juni t/m 17 november 2019.

In 1995, een paar jaar na de opening van De Pont in Tilburg, had de Belgische kunstenaar Luc Tuymans in Tilburg zijn eerste museale expositie in Nederland. Maar de ster van Tuymans rees daarna zo snel dat een vervolg er vanwege de kosten er niet meer in leek te zitten. Maar voor deze expositie zetten Tuymans, De Pont en directeur Hendrik Driessen alles op alles. Voor de expositie moesten bruiklenen overal vandaan komen. Het lukte, de expositie was tevens het einde van een tijdperk. Na dertig jaar nam Driessen afscheid van het museum met een knaller.

8 Henk van Straten: *Van Gogh sneed hier nooit een oor af*, Brabants Boek Present, september 2019.

De literatuur uit de provincie stimuleren, dat is de idee achter Brabants Boek Present, een initiatief van Stichting Tilt en het Prins Bernhard Cultuurfonds Brabant. De Eindhovense schrijver Henk van Straten en viel de eer te beurt om af te trappen met dit Brabants Boekenweekgeschenk en hij kwam op de proppen met *Van Gogh sneed hier nooit een oor af*. Het is een ingenieus geschreven boekje met gruwelijke handelingen rond een gepensioneerd echtpaar in Nuenen dat in hun huis wordt overvallen door een gemaskerde psychoot. Een botsing tussen twee werelden.

9 Doorbraak Dave Budha met debuutalbum *Mooie Droom*.

Met een stevige kop, volle baard en een verzameling optimistische popsongs veroverde Dave Budha de muziekwereld. Hij wist er zelfs Paradiso mee te vullen.

▲ **De bibliotheek in de LocHal.**
FOTO STIJN BOLLAERT

Op Instagram overladen zijn volgers Dave Budha met hartjes, maar hij vergeet nooit waar hij vandaan komt: gewôn uit Zeuvebérge

Ze noemen hem een rapper, maar die term dekt de lading niet meer sinds zijn dit jaar verschenen debuut *Mooie Droom*. Dave Budha zingt, soms met behulp van auto-tune, soms over beats, maar altijd recht uit zijn hart. Bij *De Wereld Draait Door* mocht hij uitleggen van wie hij dat allemaal heeft geleerd: Ramses Shaffy! Zijn duizenden Instagramvolgers overladen hem met hartjes, maar hij vergeet nooit waar hij vandaan komt: gewôn uit Zeuvebérge.

10 Rudolf Buchbinder: Vijf Pianoconcerten van Beethoven, Muziekcentrum Eindhoven, 22 en 23 november.

De enige twee concerten in Nederland en dan ook nog alle vijf pianowerken van Beethoven op de lessenaar. Op twee achtereenvolgende dagen. In Muziekgebouw Eindhoven. De begaafde Oostenrijkse pianist Rudolf Buchbinder deed het op 22 en 23 november en speelde de uitverkochte zalen helemaal ondersteboven. Samen met de Sächsische Staatskapelle Dresden. Buchbinder geldt als Beethoven-specialist en dat liet hij merken: zijn spel in Eindhoven was onopgesmukt en sprak recht to het hart. Een historisch optreden in twee delen.